

Innehållsförteckning

Ärenden

§ 1/24 Aktuellt från Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden	4
§ 2/24 Aktuellt från Västtrafik.....	5
§ 3/24 Dialog om strategisk inriktning för revidering av trafikförsörjningsprogrammet.....	6
§ 4/24 Dialog om ungas självständiga resande - Gymnasiependling 2025	7
§ 5/24 Tågfrågor - diskussion	9
§ 6/24 Forskning och innovation VGR	11
Information / Dialog om samverkansformer DKR Skaraborg.....	12

Plats och tid 2024-04-19, Förbundets lokaler, Regionens hus, Skövde
kl. 09:40-11:40

Ledamöter

Beslutande

Theres Sahlström, Skövde
Daniel Andersson, Essunga
Adam Johansson, Falköping
Jan Hanna, Tibro
Robert Fransson, Grästorp
Björn Thodenius, Gullspång
Johan Månsson, Göten
Catrin Hulmarker, Hjo
Torbjörn Colling, Karlsborg
Bertil Jonsson, Lidköping
Johan Abrahamsson,
Mariestad
Gunilla Druve Jansson,
Skara
Runo Johansson, Tidaholm
Linn Brandström, Töreboda
Gabriela Bosnjakovic, Vara

Per Tenggren, VGR
Oscar Pihlblad, VGR
Karl Johan Nordensten,
Västtrafik

Övriga deltagande:

Anna Möller, VGR
Sara Eriksson, VGR
Sofia Hellberg, VGR
Markus Gunnervall,
Västtrafik
Christina Pilemarker,
Västtrafik
Emma Persson, Västtrafik
Eva Lindh, Västtrafik
Thomas Boström,
Skaraborgs
Kommunalförbund
Frida Karlge, Skaraborgs
Kommunalförbund
Kristofer Svensson,
Skaraborgs
Kommunalförbund
Siw Adamson, Skaraborgs
Kommunalförbund

Närvarande ersättare

Torbjörn Bergman, Skövde
Peter Andreasson, Essunga
Johanna Svensson, Falköping
Åsa Karlsson, Götene
Jonas Davidsson, Karlsborg
Gustav Edvinsson, Lidköping
Ylva Pettersson, Skara
Ingela Backman, Tidaholm
Karin Arvidsson, Töreboda

Protokollet är digitalt justerat

Utses att justera

Torbjörn Colling

Sekreterare

Thomas Boström

Paragrafer §1/24-§6/24

Ordförande

Theres Sahlström

Justerande

Torbjörn Colling

§ 1/24**Aktuellt från Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden**

SKBKF2024.0030

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Delregionalt kollektivtrafikeråd Skaraborg	2024-04-19	1/24

Beslut

DKR Skaraborg noterar informationen som läggs till handlingarna.

Bakgrund

Per Tenggren presenterade aktuella ärenden från Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden.

Godsstrategi för Västra Götaland

Godsstrategin aktualiserades i december 2023 och är uppdaterad med bland annat aktuella styrande dokument och trendanalyser.

Revidering av trafikförsörjningsprogrammet.

Programmet är ett styrande dokument för kollektivtrafikens långsiktiga utveckling i regionen och revideras en gång per mandatperiod.

Målbild Tåg 2025

Målbild Tåg 2035 är i behov av revidering och då bör innehållet i Västtågsutredningen också revideras och arbetas in i huvuddokumentet.

Önskemål från Skaraborgs Kommunalförbund att Västtågsutredningen öppnas för revidering så att fler stationslägen kan bli aktuella kopplat till de stora etableringarna i området.

Västtågsutredningen är ett komplement till Målbild Tåg 2035. Revideringsarbetet kan starta under senare delen av 2025.

Plan för att höja Västtrafiks självfinansieringsgrad till 50 %

IKN har ett uppdrag att öka Västtrafiks självfinansieringsgrad till 50% ifrån dagens ca 46-47%. Året innan pandemin var självfinansieringsgraden 50-51%. Förslag till åtgärder kommer senare i vår.

Handlingar

Aktuellt från Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

§ 2/24**Aktuellt från Västtrafik**

SKBKF2024.0029

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Delregionalt kollektivtrafikeråd Skaraborg	2024-04-19	2/24

Beslut

DKR Skaraborg noterar informationen som läggs till handlingarna.

Bakgrund

Karl Johan Nordensten presenterade den senaste resandeanalysen.

I rapporten redovisas resandets förändring under de senaste tre månaderna, från årets början och som rullande årsvärden, samt jämförelse med motsvarande period ett år tidigare.

Resandet regionalt är nästan återhämtat sedan innan pandemin och man ser en överflyttning från periodbiljett till enkelbiljett samt från periodbiljett med årsladdning till 30 dagars giltighet. Resande med buss i Skaraborg är stabilt, och är återhämtat sedan innan pandemin.

Handlingar

Aktuellt från Västtrafik

§ 3/24

Dialog om strategisk inriktning för revidering av trafikförsörjningsprogrammet

SKBKF2024.0037

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Delregionalt kollektivtrafikeråd Skaraborg	2024-04-19	3/24

Beslut

DKR Skaraborg noterar informationen som läggs till handlingarna.

Bakgrund

I processen med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram sätter den strategiska inriktningen ramarna för det kommande programmet. Ett förslag till strategisk inriktning behandlas på IKN den 20 mars och bygger på tidigare underlagsmaterial, analyser, samråd och dialoger som skett under 2023. Den strategiska inriktningen sammanfattar i fem punkter de grundläggande principer, större förändringar och förslag till områden att arbeta med i kommande program jämfört med nuvarande.

Enligt samverkansformer mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen för kollektivtrafikens utveckling ska beredningen för hållbar utveckling (BHU) ställa sig bakom den strategiska inriktningen av trafikförsörjningsprogrammet. Efter ställningstagande i BHU tar IKN fram en remissversion av programmet med inriktningen som ram.

Dialogen i DKR är dels en återkoppling på höstens dialog med kommunalförbunden och dels en möjlighet att komma med inspel och frågor om planeringsinriktningen.

Handlingar

Dialog om strategisk inriktning för revidering av trafikförsörjningsprogrammet

Förslag till strategisk inriktning för trafikförsörjningsprogram

~ SKBKF2023.0061-11 Skaraborgs kommuners inspel till Trafikförsörjningsprogram dec 2023 justerad 731066_1_1

§ 4/24**Dialog om ungas självständiga resande -
Gymnasiependling 2025**

SKBKF2024.0027

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Delregionalt kollektivtrafikeråd Skaraborg	2024-04-19	4/24

Beslut

DKR Skaraborg noterar informationen om gymnasiependling i Skaraborg inför höstterminen 2025, samt förslaget att testa pilotlösning för glesare geografier i Tidaholm under 2024.

Bakgrund

I [Förslag till strategisk inriktning för Trafikförsörjningsprogram 2026-2029](#) finns ett:

”Förtydligande om ansvar för gymnasieelevers resmöjligheter

Gymnasieelevers resmöjligheter med kollektivtrafik behöver särskilt belysas när kollektivtrafiken utvecklas. VGR/Västtrafik ska tillsammans med kommunerna verka för att anpassa trafiken och hitta gemensamma kostnadseffektiva lösningar för att öka tillgängligheten för gymnasieelever. Det är tills vidare inte möjligt för VGR/Västtrafik att tillgodose kollektivtrafiklösningar för alla gymnasieelever på individnivå.”

Det görs dessutom en [Prövning och analys av barnets bästa inför revidering av Trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland](#). Barn är alla under 18 år. Prövningen sker genom att koppla an till Barnkonventionen (Lag i Sverige sedan 2020). Ur prövningen emot Barnkonventionen omnämns följande artiklar:

Artikel 2 – Skydd mot diskriminering Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Inget barn får diskrimineras.

Artikel 3 – Barnets bästa

Vid alla beslut och åtgärder som rör barn, direkt eller indirekt, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Prövning och analys av barnets bästa inför revidering av trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland

Artikel 4 – Genomförande av rättigheterna

Barnets rättigheter ska prioriteras till det yttersta av tillgängliga resurser.

Beredning av förslagen - dialog om ungas självständiga resande**Gymnasiependling 2025 är utrett av Arena Mobilitet**

Arenan Mobilitet startades hösten 2021 av VGR efter att kommunalförbunden i Boråsregionen, Fyrbodalen och Skaraborg gemensamt lyft mobilitetsfrågan i glesare

geografier. Ambitionen var att tillsammans hitta nya lösningar där den ordinarie kollektivtrafiken inte är tillgänglig. Västtrafik, Trafikverket och Länsstyrelsen ingår också i Arenan. Skaraborgs representanter i Arena Mobilitet är Johannes Hukkanen, Mariestad och Thomas Boström, Skaraborgs Kommunalförbund.

Juni 2022 gjordes ett vägval i Arenan med att fokusera på gymnasiependling. Flera framtida neddragningar av kollektivtrafik i glesare geografier, där "olönsamma" busslinjer på landsbygden avvecklas, påverkar möjligheter till gymnasiependling. Av Skaraborgs knappt 9000 gymnasie-/YH-elever bedöms flera hundra inte kunna ta sig till gymnasiestudier på ett rimligt sätt med kollektivtrafik i det nya bussavtalet i Skaraborg som startar juni 2025.

Kartläggningar i Arena Mobilitet

Arenan (VGR) bekostade en konsult (WSP) och det beställdes kartläggningar i flera steg under hösten 2022 och våren 2023 för att belysa frågan. Bl. a. totalt restid, som innefattar gångtid till hållplats, tid för kollektivtrafikresan till gymnasieort inkl. byten.

Februari 2024 slutrapporterade WSP sitt arbete. Kartläggningarna landade i att det förslogs några tänkbara lösningar, varav två valdes för att gå vidare i gymnasiependlingsfrågan:

- Matartrafik med mindre fordon till buss/tåg/skola.
- Upplåta plats i kommunens upphandlade skolskjuts

Tidaholms kommun tillämpar redan idag delar av dessa lösningar, vilket också uppmärksammas i konsultens slutredovisning. Tjänstepersonerna i Skaraborgs kommuner förslår därför att en pilotstudie genomförs i Tidaholm under hösten 2024 tillsammans med VGR och Västtrafik inom ramen för Arena Mobilitet. En pilotstudie ska undersöka hur gymnasieelever boende i glesa geografier, vid behov kan få testa en samplanerad anropsstyrd lösning. Lösningen gäller bara de som bedöms sakna rimliga möjligheter att pendla till gymnasieskola med ett rimligt utbud. I Tidaholm bedöms de utgöra ca 30-40 gymnasieelever. Lösningar kommer föreslås genom att i huvudsak använda befintliga anropsstyrda produkter som idag inte tillämpas inom kollektivtrafiken. Lösningen kan ses som en kompensatorisk åtgärd i enlighet med artikel 3 i Barnkonventionen. Pilotstudien föreslås följas av Arena Mobilitet.

En politisk diskussion vid DKR i Skaraborg 19 april kan ge inspel om inriktning, ansvar, kostnadsfördelning samt tillämpning av Barnkonventionen.

Handlingar

Dialog om ungas självständiga resande - Gymnasiependling 2025

[Förslag till strategisk inriktning för Trafikförsörjningsprogram 2026-2029](#)

[Prövning och analys av barnets bästa inför revidering av Trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland.](#)

§ 5/24**Tågfrågor - diskussion**

SKBKF2024.0028

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skarborgs Kommunalförbund Delregionalt kollektivtrafikeråd Skarborg	2024-04-19	5/24

Beslut

DKR Skarborg noterar informationen som läggs till handlingarna.

Bakgrund**Kontaktledningsbyte Göteborg – Alingsås och påverkan av persontrafiken – Markus Gunnevall, Västtrafik**

Västra stambanan mellan Göteborg och Stockholm är en av Sveriges viktigaste och hårdast belastade järnvägar. Banans kapacitet utnyttjas idag maximalt, främst sträckan Alingsås – Göteborg, där persontrafiken är tät. Under åren 2025-2027 ska Trafikverket genomföra ett omfattande arbete med utbyte av elkraftsanläggningen mellan Göteborg och Alingsås, på sträcka totalt 8 mil (4 mil enkel väg). Det blir stora konsekvenser med enkelspårdrift, hastighetsbegränsningar samt helgavstängningar i tågtrafiken. Vid DKR Skarborg gav Markus Gunnervall, Västtrafik, en lägesbild för hur persontrafiken påverkas, samt hur Västtrafik (samt övriga järnvägsföretag) planerar att upprätthålla persontrafiken på sträckan under pågående arbete.

Även tågtrafiken på Kinnekullebanan påverkas av arbetena mellan Göteborg och Alingsås. Det gör att anslutningar till tåg på västra stambanan påverkas, samt att det kan bli omledningar av vissa turer till Göteborg under arbetet. Ett informationsmöte på Teams om arbetena på Västra stambanan är planerat till den 13 juni 2024.

Vid DKR Skarborg i december 2023 lyftes fordonsfrågan för Kinnekulletågen. I februari 2024 kom besked om att regionen ska utreda framtidens tåg på Kinnekullebanan. Nya tåg blir ett bra tillskott i den utveckling som pågår i Skarborg. Även i närtid finns behov av att komplettera dagens åtta fordon för att ha en mer robust fordonsflotta, och för att möta den positiva resandeutveckling som finns. I juli 2023 slogs all-time-high i resande med 58646 resenärer. Finns det möjlighet att komplettera dagens fordonsflotta med ytterligare fordon?

Påverkansarbete Västra stambanan. Information om Västsvensk Samling, Riksdagsfrukost

Adam Johansson informerade från Västsvensk Samling och påverkansarbetet för en utbyggnad av Västra Stambanan med 2 spår Alingsås – Göteborg. Viktigt att en utredning startas och att det tas in i nationell plan.

Det finns uppbackning från näringslivet och utbyggnaden ses inte som ett värde endast för Västra Götaland utan hela Sverige.

Kinnekulletågtrafiken och Kinnekullebanan i omställning

Björn Thodenius berättar att tåglägen är ansökta i enlighet med tidigare förslag som medför fler turer mellan Lidköping och Mariestad.

§ 6/24**Forskning och innovation VGR**

SKBKF2024.0038

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Delregionalt kollektivtrafikråd Skaraborg	2024-04-19	6/24

Beslut

Ärendet bordläggs och återkommer till hösten 2024.

Bakgrund

Information om bidrag för forskning och innovation som kommuner och kommunalförbund kan söka via VGR.

Handlingar

Forskning och innovation VGR

FOI - DKR

Information / dialog om samverkansformer

Sedan hösten 2023 pågår en översyn av samverkansformer för kollektivtrafik i Västra Götaland. På dagens DKR Skaraborg önskar Infrastruktur- och Kollektivtrafiknämnden ha en politisk dialog om forumet DKR Skaraborg samt informera om kommande remiss av samverkansformer.

Frågor som önskas diskuteras är:

1. Vilket värde har det att vi samverkar i DKR om kollektivtrafikfrågor?
2. Hur upplever ni den politiska dialogen på DKR?
3. Är det rätt frågor som lyfts på DKR?
4. Hur upplever ni balansen mellan frågor som lyfts på DKR från VGR/Västtrafik respektive kommunerna/kommunalförbunden?
5. Hur upplever ni er roll i DKR?
6. Frekvens på DKR?
7. Övriga inspel

Sammanfattning från dagens dialog är att DKR Skaraborg tycker att det är ett bra forum och att träffas 1 gång per termin är rätt nivå. Gör kommunerna mer delaktiga genom att hitta sätt så att kommunerna (politiken) kan spela i frågor i tid (och för Skaraborgs del hinna ta upp frågorna i Direktionen innan DKR) Utvecklat förberedelsearbete hos Direktionen innan DKR. Mer underlag inför mötet t ex PowerPoint som ska visas. Bredda uppdraget och få in mer dialog. DKR uppskattas och det tas upp relevanta frågor. Bra att Direktionen är deltagarna i DKR.

Dela upp en fråga vid flera tillfällen ex Trafikförsörjningsplan

- Information och beskrivning
- Dialog
- Lämna synpunkter

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

